

Kaivannaisalan tiedekunta

Pro gradu –tutkielman arvostelu

Pro gradu -tutkielma on itsenäinen, mutta kuitenkin laitoksen opettajien ohjauksessa tehtävä opinnäytetyö. Tutkielmaa tehdessään opiskelija paitsi hyödyntää, myös syventää aiempien opintojen aikana saamiaan teoreettisia ja metodologisia valmiuksia.

Pro gradun –tutkielman tekeminen on prosessi, jonka kuluessa opiskelija paneutuu huolellisesti valitsemaansa ja ohjaajien hyväksymään tutkimusteemaan. Tutkielma voi olla pääpainoisesti teoreettinen, empiirinen tai mainittuja tutkimusotteita yhdistävä. Samoin työ voi olla luonteeltaan kvantitatiivinen, kvalitatiivinen tai molempia lähestymistapoja yhdistävä.

Tutkielmantekoprosessin aikana opiskelija kehittää valmiuksiaan itsenäiseen ja kriittiseen tiedonhankintaan sekä uuden tiedon tuottamiseen ja soveltamiseen. Tutkielman raportoinnissa pyritään korkealaatuiseen viimeistelyyn, jossa noudatetaan tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä. Oulun yliopistossa on laadittu eettiset ohjeet niin opettajalle kuin opiskelijalle sekä [plagiointitapausten](#) käsittelyohje, jonka mukaan toimitaan silloin, kun on tunnistettu plagiointitapaus. Nämä ohjeet ovat yhteisiä kaikille Oulun yliopistossa toimiville, niin opettajille kuin opiskelijoille. Urkund on lähdeviitemerkintöjen tarkistamiseen ja plagioinnin ehkäisemiseen tarkoitettu tietojärjestelmä, joka on otettu Oulun yliopistossa käyttöön syksyllä 2009.

Urkund vertaa järjestelmään lähetettyä dokumenttia kolmeen eri lähdeaineistoon: Internet (n. 10 miljardia sivua), kustannettu materiaali ja opiskelijoiden materiaali (yli 1.5 miljoona, helmikuussa 2009).

Pro gradu -tutkielman arvostelu

Hyväksytty pro gradu -tutkielma edellyttää, että se on toimiva kokonaisuus, jonka osa-alueita hallitaan vaihtelevasti.

Pro gradu-tutkielmia arvioitaessa kiinnitetään huomiota seuraaviin pääasioihin:

1. Tutkielman tavoitteet ja aiheen rajaus
2. Menetelmät ja aineisto
3. Teoriatausta, sen hyödyntäminen ja arviointi
4. Työn jäsentely ja aiheen käsittely
5. Kieliasu, tyyli ja esitystapa
6. Tulokset ja niiden arviointi

Pro gradu -tutkielma arvostellaan 1.8.2010 lähtien arvolauseella välttävä (1), tyydyttävä (2), hyvä (3), kiitettävä (4) ja erinomainen (5). Arvolause välttävä merkitsee, että työ on juuri ja juuri hyväksyttävissä, erinomainen taas edellyttää, että tutkielmalla on selkeitä tieteellisiä ansioita.

Pro gradu -tutkielman tarkastajat, joita on vähintään kaksi, määrää laitosjohtaja oppiaineen professorin esityksestä. Tarkastajien on oltava vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon

(yliopistollisen tutkinnon) suorittaneita. Pro gradu -tutkielman arvostelee asianomaisen oppiaineen laitoksella asian käsittelyyn nimetty elin.

Ohessa on luonnehdittu tyypillisiä eri arvosanoihin liitettäviä piirteitä.

Välttävä (1)

- tutkimuksen taustatiedot puutteelliset
- aihe vähämerkityksinen
- tutkimuksen tarkoitusta, lähtökohtia ja käsitteitä ei selvitetä lainkaan
- aineisto epämääräinen, sen hankintaa ei kuvata
- aineisto ja ”teoria” eivät kohtaa toisiaan
- tuloksia ei verrata aikaisempiin tutkimuksiin
- lähteet pääosin kotimaisia, ”ei-tieteellisiä”
- kieliasussa virheitä ja puutteita

Tyydyttävä (2)

- aihe tavanomainen
- lähdetusta vanhahtava, pelkästään suomenkielisiä, lähteet hieman satunnaisia (mitä kirjastosta sattuu löytymään, sillisalaatti)
- tulosten yhteys teoreettiseen taustaan jää heikoksi
- johtopäätökset ”ohuita”
- muodollisessa esityksessä esiintyy joitakin virheitä ja epä johdonmukaisuuksia (lähteissä, taulukoissa ja kuvioissa)

Hyvä (3)

- tutkimuksen lähtökohta, ongelmanasettelu, aineiston valinta/käsittely ja tulokset osoittavat pyrkimystä uuden tiedon tuottamiseen
- aiheen taustat selvitetty perusteellisesti
- tutkimusasetelma periaatteessa moitteeton
- tulokset ja johtopäätökset oikein johdettuja
- hyvää ja asiallista kielenkäyttöä
- ei muodollisia virheitä

Kiitettävä (4)

- johdanto, teoriatausta, ongelmanasettelu ja käsitteet osoittavat hyvää perehtyneisyyttä aiheeseen
- saavutettu uutta tietoa jollakin osa-alueella (teoria, menetelmät, aineistonhankinta) suhteessa omaan tutkimusongelmaan
- tulokset, niiden tulkinta ja päätelmät loogisia
- itsenäinen, kriittinen ja innovatiivinen ote
- ilmentää kykyä organisoida ja jäsentää teoreettisesti laajoja asia/ongelmakokonaisuuksia
- ilmentää kykyä toteuttaa tutkimustehtäviä luovasti

Erinomainen (5)

- aihe tieteellisesti, teoreettisesti, käytännöllisesti tai yhteiskunnallisesti erittäin merkittävä
- lisää tieteellistä tietoa tutkittavasta asiasta
- menetelmiä, teoriaa ym. kehitetty
- kieli hyvää ja selkeää
- tutkimus on hyvin dokumentoitu
- tuloksista voidaan laatia artikkeli tieteelliseen lehteen
- itsenäinen, kriittinen, innovatiivinen ote